

360 ¶ DOMINICA XI.

benediceret filios suos, pphetauit, dicēs: **B**eniamin lupus rapax, mane cōedet prēdā, & uespere diuidet spolia. De tribu autē **B**eniamin Paulus apostolus fuit, ut ipse testatur. Qui uelut lupus rapax in persecutione **C**hristianorū exarsit. Mane comedit prēdam, quia in adolescētia ecclesiam dei persecutus est. Vespere diuisit spolia, quia postquam ad fidem **C**hristi conuersus ē, eos quos, de potestate diaboli uictor obtinuit, ad prādicandam fidem, quam prius persecutus fuerat, in diuersas nationes destinauit,

30 DOMINICA XI.
post Pentecosten Luca XIX.

¶ In illo tempore Cum appropinquaret Iesus Ierusalem, uidens ciuitatem, fleuit super illam, dicēs: Quia si cognouisses, & tu, Et reliqua,

In huius lectionis serie dominus Iesus **C**hrist⁹ utraq; suam naturam commendat, diuinam scilicet & humanam. **H**umanæ quippe naturæ indicium est, cum perituræ ciuitati usque ad fletum compatitur: diuinæ, cum eidem ciuitati, quæ uentura erāt, ut deus prādicat. Quasi homo templum ingressus ē, sed quasi deus uendētes & emētes de illo eiecit, dicēs:

Domus mea domus orationis uocabitur. Quātum
 aūr de salute hoīm gaudeat, quātum uē de eorum p-
 ditione doleat, in exordio huius lectionis demōstrat,
 cum perituram ciuitatē intuens, fleuit super illā, di-
 cēs: Quia si cognouisses, & tu. Fleuit, nō pulchri-
 tudinem domos, non altitudinē turrium, non ædi-
 ficia muroꝝ, sed metaphorice hoīes. Dicitur autem
 & à flente domino: [Quia si cognouisses, & tu,] ubi
 subaudiendū est, quia si cognouisses mala, quæ tibi
 imminēt, feres, quæ modo, quia nescis cito peritu-
 ra, exultas. Intenta em̄ solūmodo in prosperitatibus,
 quæ presentialiter ei affluebāt, quod futurū erat, mi-
 nime prouidebat. Vnde et à dño dicit: Et quidem
in hac die tua, quæ ad pacem sunt tibi, nunc
aur̄ abscondita sunt ab oculis tuis. Quasi em̄
 in die sua pacem habebat, cū extollebatur in hono-
 ribus, gloriabatur in facultatibus, lærabatur in fecun-
 ditate prolis, & ideo periculum, quod sibi uenturum
 erat, nullo modo agnoscebat. Quæ autē illi uentura
 essent, dñs breui sermone comprehēdit, cum adiun-
 git: [Quia uenient dies in te, & circumdabunt te ini-
 mici tui uallo: & circumdabunt te, & coangustabunt
 te undiq; & ad terram prosternent te & filios tuos,
 qui in te sunt, & non relinquent in te lapidem super
 lapidem,] Dies uētuꝝ dicit, tribulationis & angu-
 stiæ, calamitatis & famis, obsidionis & mortis. Ini-
 micos Romanos nominat principes, qui eandem ci-
 uitatem uallo circumdantes, undiq; coangustauerūt,
 & eam ad terram prostrauerunt, & filios eius nece-
 uerunt. Quæ om̄ia, qualiter eidem ciuitati contige-
 rint, Iosephus historiographus Hebræorū pleniter
 narrat. Sed propter simpliciores, q̄ fortassis præfati

uiri historiā ignorant, ex multis pauca cōmemoranda sunt. Post dñi em̄ ascensionem, post necē Iacobi, qui iustus est appellatus, Iudæorū populo in malitia p̄seuerante, suscitauit aduersus eos dñs duos Romanorum principes, Vespasianū scilicet & Titū, patrem & filium, iusto dei iudicio agente, ut qui patrē & filium negauerant, à patre & filio necarent. Cumq; Iudæorum regionē Romanus uastaret exercitus, imminente solēnitate Paschali, cucurrit om̄is populus in ciuitatem quasi uir unus, iusto dei iudicio exigēte, ut qui in Paschali solēnitate Christum occiderant, in eadem solēnitate obsidionibus circundarent. Nā repente ab hostibus uallata est urbs, ita ut nullus ingredi aut egredi posset, & tandū obseffa, quo ad usq; omnia quæ secum ad edendum derulerant, consumpta uiderentur. Quæ autem extra ciuitatem reliquerant, omnia Romanus uastauerat exercitus. Longa ergo obsidiōe afflicti, multo grauius fame interius, quam ab hostibus premebantur exterius. Quod idē historiographus ostendit, cum dicit dirē & diuturnæ famis inopia etiam delicata uiscera aruisse intārum; ut nonnulli nec ab ipsis calceamētis edendis se abstinerint. Alij quisquillas fœni ueteris, & purgamenta frumenti dentibus ruminanda tradebant. Nonnulli portarum indumenta detrahebant, ut hoc saltem edulio famis inopiam tēperarēt. Si quis autem pro colligendis herbis urbem egredi uoluisset, quasi qui ad Romanos fugere uellet, tenebatur. Mensam uero nullus ex more apponere audebat, sed propria quasi furtiua edebant. Nam quicquid ad uerecundiam uel pudorem naturalem pertinet, in hac necessitate contēnebatur, quia hoc totum sibi uēdicauerat

Fames. Denique & mulieres de uirorum manibus, & filij de parentum, & (quod infelicius est) matres à faucibus filiorum suorum cibos abstrahébāt. Nulla senibus pro canitie reuerētia, nulla paruulis pro innocentia miseratio seruabatur, sed uerberabantur senes, si cibum occurrare uoluissent. Sparfis etiam crinibus mulieres per plateas trahebantur, cibum celare scētantes, lacebant autem per plateas iuuenum corpora, magis fame quàm ætate consumpta. Sepelire autem mortuorum corpora, nec morientium multitudo, nec uirium debilitas permittebat. Multi enim, dum charorum corpora sepelire uellent, spiritus emittebant. Cumq; fœtor intolerabilis de mortuorum cadaueribus in ciuitate crescere cœpisset, extra muros eadem eijciebāt. Er cum quadam die Titus, quem pater Romam reuersus in obsidione Hierosolymorum reliquerat, cum militibus urbem circuiret, uidens cadauera mortuorum penè muro ciuitatis æquari, cū ingenti gemitu eleuatis oculis in cælum, deum inuocat testem, hoc suum opus non esse. Conuersusq; militibus ait: Arbitror, quia si ab hac pestilentia urbis paululū Romanus recessisset exercitus, aut aquis diluuij necarent, aut Sodomitanis ignibus cremarentur, aut certe hiatu terræ absorberent. Et cum in proximo recessurus esset, iterum aduersus ciuitatem confortat milites, custodias munit, armat exercitum, & super hæc omnia mala prædones ex ipsis uiris consurrexerāt, qui ab ipsis faucibus (ut ita dixerim) cibos rapiebant. Et si cuiuspiam fores clauas uidissent, iudicium esse credebant, quod intus positi ederent: & repente contractis foribus infilientes, quicquid inuenire poterant, rapiebant. Sed quia

longum est enumerare omnia mala, quae Iudaeis pro
 effusione dñici sanguinis contigerunt, qualiter eadē
 ciuitas capta sit, breuiter cōmemorandum uiderur.
Erat em̄ quaedam mulier **M**aria noie, **E**leazari filia,
 nobilis genere, facultatibus diues, hāc cū cætera mul
 tirudine ad diem festum cōuenerat: cumq; diurna
 obsidiōe omnia quæ secum detulerat cōsumpseret,
 & iam delicata uiscera famēs torqueret, cōtra ipsam
 agitur naturam. **E**rat em̄ sub huberibus paruulus fi
 lius, hunc ante oculos suos constitues, ait: Infelicissi
 ma mater, o infeliciof fili, in bello, fame & direptio
 ne prædonum, cui te reseruabo? **N**am & si uita spe
 rari posset, iugo tamē Romanæ seruitutis urgemur,
Veni ergo o mi nate, esto matribus seculi fabula, p
 donibus furor. **E**t hāc dicens, filium iugulat, partē
 igne torrens comedit, & partem in posterum reseru
 auit. **C**umq; ob odorem adustæ carnis prædones ex
 more affuissent, mortē minari cōperunt, nisi q̄s abs
 conderat, ostenderet cibos. **A**t illa truculento uultu
 ex ipsis prædonibus tristior, partem ait, optimā uo
 bis reseruauī. **E**t hāc dicens, membra quæ supererāt
 detexit infantis. **C**umq; prædones stupefacti tm̄ fa
 cinus ptinuissent, ait: **M**eus est partus, meus filius,
 meus est cibus & facinus, mecū edite. **N**am ego pri
 or comedi, quæ genui, **N**olite esse aut matre religio
 siores, aut fœmina molliores. **Q**uod si uos pietas uin
 cit, execramini meos cibos. **E**go q̄ talibus pasta sum,
 ego his ireꝝ pascar. **A**t illi dolētes, quod miseræ ma
 tri ex om̄ibus facultatibus hoc solummodo reliquis
 sent, perpetratum facinus nūciauerunt urbi. **F**actus
 est clamor magnus in ciuitate dolentiū atq; lugenti
 um, & in ipso clamore apertis portis, ingressus est

Titus cum Romano exercitu, alios gladio trucidauit, alios igni combussit, iuuenes quoq; in captiuitatem destinauit. Ipsam uero urbē à fundamētis ira destruxit, ut iuxta dñi uocem, non relinqueretur in ea lapis super lapidem. In cuius destructione impletū est, quod dñs olim figurate p̄ Iezechielem prophetā prædixerat, dicens: **Et tu fili hoīs, sume tibi gladium acutum, radentem pilos, & duces eum per caput tuū & bārbam, & tertiam partē igni combures, & tertiā partē gladio concides, tertiā uero partem in uentum disperges, & euaginabo gladium meū post eos.** Cōcordat autē huius historiographi descriptio cum uerbis saluatoris, qui cū mœnia ciuitatis uidisset, ait: **Cum uideritis ciuitatem hāc ab exercitu circundari, scitote quia prope est desolatio eius. Tunc qui in Iudæa sunt, fugiant in montes.** Væ autē prægnātibus & nutrientibus in illis diebus. **Et alibi legimus, quia cū discipuli ostēdisset ei ædificia ciuitatis, dixit: Videtis hæc omnia? Amen dico uobis, nō relinquētur laedis super lapidem, qui nō destruatūr.** Ex qua autē cauſa ruina prædictæ ciuitati contigerit, dñs manifestat eum adiungit: **Et quod nō cognoueris tēpus uisitationis tuæ.** Hāc quippe dñs per incarnationis suæ mysteriū uisitauit, qñ excelsus deus humilis hō inter homines apparens, multa signa, & miracula ostendit. **Quam uisitationē optabat uidere, qui dicebat: Memento nōstri domine in beneplacito populi tui, uisita nos in salutari tuo.** Hāc etiā in p̄ximo aspexerat, q̄ alebat: **Benedictus dñs deus Israel, q̄a uisitauit & fecit redemptionem plebis suæ. Sed tēpus uisitationis suæ superba ciuitas nō cognouit, q̄a quē in hominē uidit, deū credere despexit. Ad cuius**

Iezech. 5.

Luc. 21.

Luc. 19.

Psalm. 137.

duritiam incredulitatis conuincendam, etiam aues
 celi in testimonium deducuntur, cum per prophetā
Jeremi. 8. dicitur: **Milvus in cælo cognouit tempus suum, tur-**
tur & hirundo & ciconia custodierunt tempus ad-
uētus sui, populus autē meus non cognouit iudicium
Isaie. 1. **dñi. Et iterū: Cognouit bos possessorē suū, & asinus**
præsepe dñi sui, Israel autem me non cognouit, po-
pus meus me non intellexit. Nec solummodo per
præsentiam suæ incarnationis eam uisitauit, sed post
suam ascensionē multa signa & portenta, ut eorum cor
ad pœnitentiam emolliret, ostēdit. Nam ut idem hi-
storographus refert, cū quandā festiuitatē celebra-
rent, subito cōmotione facta in populo Iudæorum,
triginta millia ex eis se mutuo interfecerunt. Nocte
uero quadam sera templi domini, quæ uix à uiginti
uiris moueri poterat, spōte reserata est. Die quadam
uitula sacrificijs admota, enixa est agnā. Media nāq;
nocte ira lux in tēplo clara refulsit, ut à nōnullis me-
dia dies esse putaret. Quod cernentes ignari, æstima-
bant sibi prospera esse uētura. Sed sapiētes minime
latuit interitum ciuitatis significari. In die quoq; sctō
Pentecostes, sacerdotibus sacrificia offerentibus, au-
ditæ sunt uoces in templo dicentiū: Transcamus ex
his sedibus. Duobus autē annis ante obsidionē, cum
ad celebrandā quandā festiuitatē Hierosolymis con-
uenissent, quidam Ananiæ filius, noīe Iesus, repletus
spū clamare cœpit: Vox ab oriente, uox ab occidēte,
uox à quatuor uētis seculi. Vox sup Hierosolymā &
templū, uox sup sponso & sponsas. Cūq; uerberibus
hunc cōpescere uellēt, magis ac magis clamabat. Et
cū inter manus flagellantium spm̄ exhalaret, ait: Væ
uæ Hierosolymis. Stella quoq; per omnia gladio simi

his per integrū annū super Hierosolymā pepēdit, interitum ciuitatis indicans. Et currus igneus, & equi ignei uisi sunt per aera ferri, & multa alia misericors dñs, ut eorum cor ad pœnitentiā prouocaret, ostēdere dignatus est. Sed illis scdm duritiā & impenitēs Romans cor thesaurizantibus iram sibi in die iræ, missis exercitibus suis, perdidit homicidas illos, & eorū ciuitatem succēdit. Quorū interitus etiam in libris Regū præfiguratus est, quod Eliseo ascendente de Galgalis, pueri paruuli illudebāt ei, dicentes: Ascēde calue, ascēde calue. At ille maledixit eos in nomine dñi, & statim egressi sunt duo ursi de salru, & deuorauerūt ex illis quadraginta duos pueros. Eliseus enim figuram dñi tenuit. Qui cum in caluarie loco crucifixus esset, pueriliter illuserūt ei Iudæi, dicētes: Si filius dei est, descendat de cruce, & credimus ei. Et iterū: Flectēs genua, dixerūt: Aue rex Iudæorū. Sed illis credere nolētibz, post quadraginta duos annos egressi sunt duo ursi de syluis gentiū, Vespasianus scilicet & Titus, qui eundē populum uarijs cladibus dilaniauerunt intantū, ut idem historiographus cōmemoraret undecies cētena millia in obsidione ciuitatis esse mortua, cērum quoq; millia iuuenum in captiuitate esse dispersa. **Et ingressus in templum, cepit cūcere vendentes & emētes de illo.** Cum dñs ruinam ciuitatis prædixit, & ingressus in templū, uertentes & ementes de illo eiecit, ostendit quia maxime ruina tēpli ex culpa sacerdotū uenit. Ipsi nāq; quī in populo doctores & ductores esse debuerāt in bonum exemplū, facti sunt in malū. Ad hoc em̄ in templo residebant, ut eos qui munera dabāt, uanis fauoribus extollerent: & qui dare nolebant, uarijs modis

affligerent. Auaritiæ quoque suæ cōsulentes, quoddam ingeniolium inuenerant, & filiis Israel de longinquo uenientibus persuadebant, ne secū hostias deferrent, ut ab illis carius emerent, quod in templo dei offerrent. Et ob hanc causam, ut alij euangelistæ testantur, oues & boues & columbæ in templo dñi uendebantur. Neque enim ea, quæ dño oblata erant, iuxta ritum legis sacrificabāt, sed alijs atque alijs uenundabant. Et ut omnē occasionem nō habentibus auferrent, nūmularios cum ære in tēplo præparatos habebāt, & idē domū orationis speluncā latronum fecerūt. Sed dñs ingressus tēplum, uidentes & emētes de illo cepit eijcere, dicens: **Scriptū est, quia domus mea domus orationis est. Vos autē fecistis illā speluncam latronū.** Et his factis, erat quidie docens in templo. Sed quod ad destructionē uisibilis ciuitatis pertinere diximus, potest moraliter & ad perituram animam referri. Fleuit enim dñs per se metipsum perituram ciuitatē, deslet quodidie per doctores, eos qui de bono opere labuntur in malum. Frequenter namque doctores ecclesiæ eos, quos admonēdo corrigere nō possunt, qui latantur cū malefecerint, & exultant in rebus pessimis, cōdolentes deslent, sicut faciebat Paulus apostolus, qui lapsum discipulorum suorum flebat, quā dicebat: **Filioli mei, quos iterum parturio donec formetur Christus in uobis, uellē apud uos esse mō, & mutare uocem meā, quā confundor in uobis.** Es iterum: **Lugeo multos ex his, qui ante peccauerunt.** Conuenit autem perituræ animæ, quod a flente domino dicit: **Quia si cognouisses, & tu, si enim mala quæ reprobis parata sunt, cognosceret, si æterni supplicij poenas ante mentis oculos reduceret, non se falsa se-**

Isaie. 36

1. Thim. 2

Sala. 4

1. Cor. iii. 12

curitate deciperet, sed potius se cū electorum lachry-
 mis defleret. Sed dum exultat in prosperis, gaudet in
 honoribus, lætatur in facultatibus, ipsa prosperitas
 transeuntis uitæ, ante mentis oculos mala abscondit
 futuræ pœnæ. Vnde & bene dicitur: [Et quidem in
 hac die tua quæ ad pacē tibi, nunc aut abscondita sunt
 ab oculis tuis. Quasi em̄ suam diē infelix anima ha-
 bet, dum in mundi facultatibus totam spem suā col-
 locat, ac per hoc scandalū in die iudicij patietur. Nō
 præuidet siquidē futurā tribulationē, quia excæcat
 oculos cordis amor terrenus, Quoniam sicut puluis
 oculos corporeos excæcat, ne clare uidere possint,
 ita amor huius seculi & p̄sentes diuitiæ oculū men-
 tis, ne futurū iudiciū ualeat cauere. Talis erat ille di-
 les, qui dicebat in corde suo: Destruam horrea mea, *Lucæ. 12.*
 & maiora horū ædificabo, & dicā animæ meæ: Ani-
 ma, multa bona habes reposita per annos plurimos,
 epulare ergo & gaude. Hunc diem pro nihilo duce-
 bat ille eximius propheta Ieremias, qui dicebat. Diē *Jerem. 17*
 hominis non concupiui. Et Paulus apostolus hanc
 contempserat, cum discipulis suis aiebat: Mihi autē *1. Cor. 4*
 p̄ minimo ē ut à uobis iudicer, aut ab humano die.
 Quid autē mali torpenti animæ uenturū sit, manife-
 statur cum subditur: Quia uenient dies in te, et
circundabunt te, et coangustabunt te undiq̄,
 & ad terrā cōsternēt te, & filios tuos qui in te sunt.]
 Dies tribulationis miseræ animæ ueniunt, quando
 dolore mortis cōstringitur, quæ in p̄senti uita ma-
 le gaudebat, & tunc incipiet secum rixari & dicere:
 Quare in malis operib⁹ memetipsam dilataui? Qua-
 re ex præteritis peccatis pœnitentiam non egi? Cur
 in bonis operibus memetipsam non exercui? Tunc

inquam incipiet pœnitere, cum nullus fructus pœnitentia remanebit, sed sola districtio uindictę. Inimici uero ei⁹ nulli peiores, quàm immūdi spiritus sunt, de quibus se eripi cupiebat Psalmista, cum dicebatur:

Palm. 58. Eripe me de inimicis meis deus meus, & eripe me de operantibus iniquitatem. Quam uallo circumdant, & undiq; coangustant, quando egrediente anima à corpore, mala quę commisit enumerant, & ipsos habet exactores in pœna, quos habuit persuasores in culpa. Tunc enim infelix anima consternitur ad terram, quando à carne, quę terra & cinis est, soluta, ad pœnam ducitur, uel quicquid uirtutis se habere putat, amittit. Filios, aliquādo bonas, aliquādo malas cogitationes accepimus. De bonis legimus, Et uide

Psal. 127. as filios filiorū tuorum: de malis autem hic dicitur, Et ad terram consternent te. Valde autem terribile est quod subinfertur. Et nō relinquet in te lapidem super lapidem. In destructione em̄ ciuitatis lapis super lapidem non relinquitur, quia in damnatione peruersę animę, nō solum de malis operibus, sed etiā de peruersis cogitatioibus ratio exigitur. Et ideo necesse est ut, dum in hoc seculo sumus & uiuimus & nobis uacat, nō solum à malis abstinemus, sed etiam bonum in omnibus operari studeamus. Ante om̄ia autē diem mortis ante oculos ponamus, quia facile contēnit omnia, qui se semper cogitat moriturum. Vnde Salomon hortatur, dicens: **Ecc. 7.** In om̄ibus operibus tuis memorare nouissima tua. **Eccle. 11.** Et iterum: In die malorum ne immemor sis bonorum. Et quodcūq; potest manus tua facere, instanter opare. Hinc pius dominus, quia hic patienter expectat, & districte nos in iudicio iudicabit, si cōuersi

POST PENTECOSTEN 371

non fuerimus, nos admonere dignatus est, cū dixit: **Currite dum lucē uitæ habetis, ne tenebrę uos comprehendant.** Et item: **Concorda cū aduersario tuo.**

Et **Apostolus:** **Ecce nunc tēpus acceptabile, ecce nūc** ^{2. Corin. 6}
dies salutis. Cur autem infelici animæ hæc mala con-
tigerint, manifestatur cum dicitur: **[Eo quod nō co-**
gnoueris tempus uisitacionis tuæ.] Tempus uisitacionis
in præsentī est uita, ubi nos deus omnipotens
uarijs modis uisitare dignatur, aliquādo admonēdo
leniter, aliquādo minādo terribiliter, aliquādo pro-
perueris, aliquādo aduersis. Sed tempus uisitaciōis suæ
peruersa anima non cognoscit, quādo nec in prospe-
ris humilitatē, nec in aduersis seruat patiētiam: quia
nec peccata ppetrare meruit, nec perpetrata fletibus
punit. Quod autem subiungitur: **[Et ingressus tem-**
plū, coepit eijcere uendentes & ementes de illo,] hoc
quotidie in ecclesia fieri cernitur. **Templum dei spi-**
ritaliter, ecclesia est, quæ domus oratiōis dici potest,
dum quotidie deo mundas orationes offerre nō ces-
sat, dicens cum **Psalmista:** **Dirigatur oratio mea sicut** ^{Psal. 148}
incensum in cōspectu tuo. Qui enim spiritalia dona
quæ gratis acceperunt, aut propter præmium, aut
propter temporalem laudem tribuunt, uenditores
sunt. In quibus autem maxime hoc negocium fiat,
alius euangelista manifestare curauit, dicēs quod in
templo oues & boues & columbæ uendebantur.
Per bouem, prædicatores significantur, domino di-
cente ad **Moysem:** **Non arabis in boue simul & asino,** ^{Dent. 22}
hoc est, noli coniūgere in prædicatione siue doctri-
na prudentem cum stulto. Et iterum: **Non alligabis**
os boui trituranti. Quod exponens Paulus aposto-
lus, ait: **Nunquid de bobus cura est domino?** **Non.**

Sed propter nos hæc scripta sunt. **Quicumq;** ergo uerbum dei ideo in ecclesia prædicat, ut solūmodo humanam gloriam aut tēporale præmiū accipiat, q̄si bouem uenalem in templo minat. **Per** ouem mirissimum animal, innocentia designatur. **Et** qui deo sanctitatem uel innocentia, ut ab hoibus laudetur ostēdit, quasi ouem uenale in templo inducit. **De** q̄bus dñs dicit: **Omnia** opera sua faciunt ut uideantur ab hoibus. **Et** alibi: **Amen** dico uobis, receperunt mercedē suā. **Per** columbā uero spūs sancti grā figurat, q̄d ipse manifestare dignatus est, q̄n̄ super baptizato dño in specie columbæ apparuit. **Igitur** quicumq; gradum ecclesiasticum, aut manus impositionem, p̄ quam spm̄ sanctū credimus dari, ideo tribuit, ut temporale lucrum acquirat, quasi columbā uenalem in templo portat. i. in ecclesia, nō considerans illud q̄d dñs ait: **Gratis** accepistis, gratis date. **De** quibus scriptum est: **Ignis** deuorabit tabernacula eorū, qui munera libenter accipiūt. **Et** item: **Non** accipias in iudicio personam pauperis, quia munera occæcant oculos sapientiū, & uerba rectorū subuertunt. **Tales** em̄ dominus à templo suo eiecit, quia quamuis in præsentī seculo corpore ecclesie coniuncti uideantur, tñ in die iudicij ab ecclesia separabuntur, quando illis dicitur: **Diseedite** à me maledicti in ignem æternū, qui paratus est diabolo & angelis eius. **Non** solum dominus uendentes de templo eiecit, sed etiā ementes: quia non solum illi rei sunt, & ab ecclesia alieni, qui spiritalia dona uendunt, sed etiam qui emunt, q̄d carius uendere possint. **Vnde** magna & sancta synodus decreuit, etiam laicum, si in huiusmodi negocijs mediator fuerit, ab ecclesia alienum fieri. **Tales** de-

Matth. 23

Deut. 16.

POST PENTECOSTEN 373

num dei speluncā latronum faciūt, quia in eo quod
spiritalia dona uendunt, abominabile fructum faci-
unt. De quibus ait saluator: Qui nō intrat per ostiū Johā. 10
in ouile ouium, sed ascendit aliunde, ille fur est & la-
tro. Quod uero subiungit, Et erat docens quoti-
die in tēplo, hoc semper agit in ecclesia spiritualiter,
quod tūc per semetipsum fecit corporaliter. Ipse em̄
in templo docet, cum exterius per prædicatores do-
ctrinam format, & interius cor auditoris illustrat.

DOMINICA XII.
post Pentecosten. Luca XVIII.

In illo tēpore dixit Iesus ad quosdam,
qui in se cōfidebant tanquam iusti, & asper-
nabantur cæteros, parabolam hanc: Duo
homines ascēderunt in templū. Et rel.

IN multis locis sacra
scriptura, quantū uir-
tus humilitatis homi-
nibus profit, quantumve
morbus superbiæ noceat,
ostendit: præcipue ramen
in hac lectione, sub duorū
hominū exemplo hoc do-
minus declarat, pharisæi
scilicet, de suis meritis ina-
niter se extollētis: & publi-
cani, sua peccata humiliter
confitentis. Ait em̄: Duo homines ascēderūt
in templum. Supra retulit euangelica lectio, qua-